

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 147/2017-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. marca 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti VOMZ – SLOVAKIA, s. r. o., 8. mája 14, Ľubica, zastúpenej advokátom JUDr. Matúšom Hríbom, Na Hradbách 5, Bardejov, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 3 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 2 CoKR 4/2016-227 z 24. marca 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obdo 49/2016 z 27. októbra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti VOMZ – SLOVAKIA, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. marca 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti VOMZ – SLOVAKIA, s. r. o., 8. mája 14, Ľubica (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa

čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 3 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 2 CoKR 4/2016-227 z 24. marca 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Obdo 49/2016 z 27. októbra 2016 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Zo sťažnosti vyplýva:

«Žalobca si prihlásil svoju pohľadávku prihláškou zo dňa 25.03.2013 v celkovej výške 207.414,29 eur (pozostávajúca z istiny: 206.243,49 €, úroku: 1.076,69 €, úrokov z omeškania: 90,61 € poplatkov: 3,5 € (ďalej aj „pohľadávka“). Žalobca si svoju pohľadávku prihlásil spolu so zabezpečením odkazujúc na Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti... v spojení s rozhodnutím Správy katastra Kežmarok o povolení vkladu...

Pohľadávka bola reštrukturalizačným správcom dňa 13.05.2013 popretá s odôvodnením, že tá nebola ku dňu začatia reštrukturalizačného konania splatná. Správca tak súčasne poprel zabezpečovacie právo, keďže záložné právo ako akcesorický záväzok viaznuci na existencii a vymáhateľnosti hlavného záväzku zanikol popri generálnom záväzku.

Popretá pohľadávka bola predmetom žaloby žalobcu (určenie popretej pohľadávky), kde súd prvej inštancie v zhodne s odvolacím súdom rozhodli v prospech žalobcu, keď bolo uvedený postup reštrukturalizačného správcu po popretí pohľadávky žalobcu vyhodnotený ako nesprávny, čím bola konštatovaná „vymáhateľnosť“ pohľadávky.

Meritórnou otázkou, od ktorej tak závisel výsledok sporu bolo vyriešiť možnosť/nemožnosť aplikácie ust. § 46 ZKR na reštrukturalizáciu, čo má vplyv aj na spôsob prihlasovania pohľadávok do reštrukturalizačného konania, teda či reštrukturalizačný správca postupoval správne ak poprel pohľadávku žalobcu, pretože ten si prihlásil celú pohľadávku z úveru vrátane doposiaľ nesplatených splátok úveru, ktoré si mal podľa názoru správcu žalobca prihlásiť samostatnými prihláškami ako podmienené pohľadávky s uvedením podmienky – uplynutia času.

Procesná obrana žalovaného pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom vrátane dovolacieho konania obsahovala argumenty podporené súdnou praxou k správnosti postupu správcu po popretí pohľadávky vychádzajúc z toho, že v obdobnej veci bol postup reštrukturalizačného správcu rozsudkom Krajského súdu v Prešove 30.04.2014 č.k. 4CoKR/6/2013-287 odobrený ako vecne správny, ktorý tak rozhodol na podklade viazanosti právnym názorom dovolacieho súdu z obsahu rozhodnutia Najvyššieho Slovenskej republiky zo dna 30.04.2013, č.k. 1Obdo/7/2012-264.

Žalovaný teda vytýkal súdom, že v dvoch skutkovo a právne podobných prípadoch súdy (v takmer totožnom zložení odvolacieho senátu) rozhodli diametrálne odlišne.

Okrem iného žalovaný pred sťažovateľom podaným dovolaním namietal, že v právnej veci žalovaného konal a rozhodol Krajský súd v Prešove ako miestne nepríslušný, pričom na konanie o odvolaní žalovaného mal byť príslušným súdom. Krajský súd v Košiciach s poukazom na ust. § 88 ods. 1, písm. j/ O. s. p. (účinnosť do 30.06.2016) v spojení s ust. § 9 ods. 1, ods. 2 písm. g) a ods. 3 písm. c) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov SR v znení neskorších predpisov...

... senát porušovateľa I/ vyjadril v porovnateľnej veci názor zhodný s dovolacími dôvodmi sťažovateľa a v prejednávanej veci tento názor znegoval poukazom na to, že sťažovateľ uvedené nenamietal v odvolacom konaní.

V tejto súvislosti podotýkam, že na tak závažnú vadu konania mal dovolací súd prihliadať bez ohľadu na skoršie námietky. ...

Porušovateľ I/ v zhode so súdmi nižšej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom základe, že ak je právnym dôvodom pre plnenie v splátkach zmluva, vzniká veriteľovi právo na plnenie v dohodnutých splátok dňom vzniku (účinnosti) zmluvy, ktorá toto právo na dielčie plnenie zakladá, nie až od splatnosti jednotlivých splátok.

Žalovaný kontroval už v dovolaní, že postupmi súdov bolo porušené jeho právo legitímneho očakávania, nakoľko samotné rozhodnutia súdov prvej inštancie a odvolacieho súdu signalizuje odklon od ustálenej súdnej praxe, čím porušovateľ I/ obišiel základný princíp právnej istoty s poukazom odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove 30.04.2014 č.k. 4CoKR/6/2013-287:

„Nárok žalobcu sa stáva postupne splatným každomesačné a nie je splatný celý zostatok úveru. ...

Žalobca mal prihlásiť nesplatené pohľadávky z jednotlivých mesačných splátok s uvedením podmienky – uplynutia času.

Žalobca podľa názoru Najvyššieho súdu mal si prihlasovať pohľadávky splatené v budúcnosti ako podmienené pohľadávky. Preto rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ návrh Žalobcu zamietol, keď si Žalobca nesprávne jednou prihláškou prihlásil celú pohľadávku z úveru vrátane doposiaľ nesplatených splátok úveru, ktoré ale mal prihlásiť samostatnými prihláškami ako podmienené pohľadávky s uvedením podmienky – uplynutia času. “ ...

Porušovateľ 1/ skonštatoval, že odklon tvrdený sťažovateľom vychádzajúc z právneho názoru v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.04.2013, č.k. 1 Obdo/7/2012-264 nemá súvis s prejedávanou vecou, pretože podľa názoru porušovateľa 1/ sa v uvedenom rozhodnutí dovolateľa nerieši, či pri aplikácii ust. § 120 ods. 1 a 3 ZRK úverový veriteľ môže prihlásiť do konkurzného konania nároky proti úverovému dlžníkovi len na splátkach splatených do začatia reštrukturalizačného konania alebo či môže ďalšie zatiaľ nesplatené splátky prihlásiť len ako podmienené.

Porušovateľ 1/ tak mohol vychádzať z dvoch interpretačných záverov no zvolil taký, ktorý podľa sťažovateľa nekorešponduje spravodlivému usporiadaniu vzťahov stranami posudzovaného súdneho konania. Ak už súdy oboch inštancií i porušovateľ 1/ zvolil jeden z možných prístupov k usporiadaniu vzťahov medzi stranami, bolo nevyhnutné, aby svoje právne závery presvedčivým spôsobom odôvodnili.

Práve nie len samotný odklon aj nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia dovolateľa vo vzťahu k námietkam sťažovateľa treba preto aj s ohľadom na uvedené skutočnosti považovať za samotný dôvod na vyslovenie porušenia práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Podľa sťažovateľa tak postup a napadnuté rozhodnutie porušovateľa 1/ a 2/ nespĺňa požiadavku na riadne odôvodnenie s protichodnými závermi a s vlastnými právnymi závermi, ktoré viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu. ...

K inej vade konania vytýkanej sťažovateľom a to námietke miestnej príslušnosti odvolacieho súdu porušovateľ 1/ zaujal stanovisko, že tá nebola namietaná sťažovateľom pred odvolacím súdom, preto uvedené nezakladá žiadnu procesnú vadu konania.

Sťažovateľ podal odvolanie súdu prvej inštancie v zmysle poučenia rozsudku súdu prvej inštancie a v ďalšom tak nemohol ovplyvniť, že o jeho odvolaní rozhodne miestne nepríslušný odvolací súd, teda sťažovateľ má za to, že ku konvalidácii nedostatku miestnej príslušnosti súdu nebolo možné úkonom účastníka dôjsť, pretože ten adresoval svoj návrh – odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v zmysle jeho poučenia. ...

Zmieňované nedostatky odôvodnenia rozsudku, odvolacieho neboli zhojené ani v dovolacom konaní a tak znamenajú odňatie možnosti žalovaného konať pred súdom, nakoľko relevantné zdôvodnenie odklonu od ustálenej súdnej praxe nebolo odstránené dovolacím súdom a sťažovateľ tak dodnes, napriek rozhodnutiam prvostupňového, odvolacieho i dovolacieho súdu, nepozná odpoveď prečo totožný súd prvej inštancie a odvolací súd obsadený len iným senátom (miestne nepríslušný) riešil rovnakú meritórnú otázku diametrálne odlišne.

Týmito rozhodnutiami bolo priamo zasiahnuté aj do ústavného práva sťažovateľa vlastníť majetok.

Nakoľko vo veci rozhodol nepríslušný odvolací súd je nevyhnutné, aby bolo rozhodnuté o zrušení tohto rozhodnutia porušovateľa 2/.»

3. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„I. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (zákon č. 209/1992 Zb.), ako aj právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy SR a podľa čl. 11 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.10.2016, č.k. 5Obdo/49/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.03.2016, č.k. 2CoKR/4/2016-227, porušené boli.

II. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.10.2016, č.k. 5Obdo/49/2016 a rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.03.2016, č.k. 2CoKR/4/2016-227, sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie.

III. Porušovatelia 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania vo výške 374,80 € do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

8. Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 3 a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu. K namietanému porušeniu označených práv malo podľa sťažovateľky dôjsť nesprávnym právnym posúdením veci a nedostatočným odôvodnením, keďže krajský súd a najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach nevysvetlili odklon od súdnej praxe v obdobnej veci, a tým, že na konanie vo veci bol miestne príslušný Krajský súd v Košiciach, a nie Krajský súd v Prešove.

9. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

10. Podľa čl. 20 ods. 3 ústavy vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Podľa čl. 11 ods. 3 listiny vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Jeho výkon nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

13. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

15. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

16. Rozsudkom krajského súdu bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 Cbi 19/2013-194 z 28. októbra 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), ktorým okresný súd určil, že pohľadávka žalobcu zo zmluvy o úvere z 28. októbra 2008 voči sťažovateľovi prihlásená do reštrukturalizácie je čo sa týka sumy 206 924,67 € vymáhateľná a zabezpečená záložným právom zapísaným do katastra nehnuteľností Správou katastra Kežmarok.

17. O odvolaní sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu rozhodol napadnutým rozsudkom krajský súd tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. V relevantnej časti odôvodnenia svojho rozsudku krajský súd uviedol:

„Predmetom sporu je zistenie popretej pohľadávky. V konaní o určenie pohľadávky sa zisťuje pohľadávka v tom rozsahu, v akom bola správcom popretá. Ako to vyplýva z ustanovenia § 124 ods. 1 ZKR veta prvá in fine, správca pri skúmaní pohľadávky uplatnenej v prihláške preskúmava pohľadávku čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva. Z uvedeného vyplýva, že len v tomto rozsahu môže byť pohľadávka sporná. V nadväznosti na § 124 ods. 4 ZKR stanovuje, že veriteľ popretej pohľadávky sa môže do 30 dni od uplynutia lehoty na popieranie pohľadávok žalobou podanou voči dlžníkovi domáhať, aby súd určil právny dôvod, vymáhateľnosť, výšku, zabezpečenie zabezpečovacím právom alebo poradie zabezpečovacieho práva popretej pohľadávky. Z týchto ustanovení vyplýva, že predmetom určovacieho konania pri popretej pohľadávke je zistenie, či pohľadávka podľa hmotného práva vôbec vznikla (zisťuje sa jej právny dôvod), a ak áno, v akej výške. Pri pohľadávkach, ktoré sú zabezpečené sa zisťuje, či pohľadávka je pohľadávkou zabezpečenou a pri prípadnom súbehu zabezpečovacích práv súd zisťuje, aké je poradie

zabezpečovacieho práva. V prípade popretia vymáhateľnosti súd zisťuje, či pohľadávka je vymáhateľná na súde, resp. inom orgáne.

V predmetnej veci reštrukturalizačný správca poprel pohľadávku, ktorá vyplýva z úverovej zmluvy práve s odôvodnením, že jednotlivé splátky úveru do dňa začatia reštrukturalizačného konania neboli ešte splatné.

Podľa § 120 ods. 3 ZKR, za prednostné pohľadávky sa nepovažujú nároky ručiteľov spoludlžníkov, alebo iných osôb, ktorým vznikne po začatí reštrukturalizačného konania pohľadávka voči dlžníkovi, ak budú za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred začatím reštrukturalizačného konania. Tieto nároky musia byť v reštrukturalizácii uplatnené prihláškou ako podmienené pohľadávky, inak v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi.

V reštrukturalizačnom konaní je prihláška procesným úkonom určeným na uplatnenie práva, pre ktorú zákon ustanovuje osobitné formálne a obsahové náležitosti. Veriteľ môže uplatňovať svoje práva v reštrukturalizácii, len ak si prihlási pohľadávku formou prihlášky riadne a včas. Právnym dôsledkom neuplatnenia pohľadávky je zánik nároku. Veriteľovi nezaniká právo, ale len nárok, teda možnosť vymáhať si pohľadávku voči dlžníkovi. K zániku nároku dochádza momentom zverejnenia uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku (§ 155 ZKR).

Rozhodujúcou skupinou pohľadávok, ktoré sa uplatňujú prihláškou sú tie pohľadávky, ktoré vznikli do zverejnenia uznesenia súdu o začatí reštrukturalizačného konania v Obchodnom vestníku. Tu treba zdôrazniť, že na rozdiel od právnej úpravy konkurzu (od účinkov vyhlásenia konkurzu) povolením reštrukturalizácie sa nesplatené pohľadávky nestanú splatnými.

V zásade takúto otázku účinkov vyplývajúcich z úpravy danej v ustanovení § 46 ZKR na reštrukturalizačné konanie riešilo aj rozhodnutie NS SR IObdo 7/2012-264 z 30.4.2013, na ktoré v odvolaní poukazuje žalovaný, avšak v dôvodoch uvedeného rozhodnutia sa nerieši to, či pri aplikácii ustanovenia § 120 ods. 1 až 3 ZKR úverový veriteľ môže prihlásiť do konkurzného konania nároky proti úverovému dlžníkovi len na splátkach splatných do začatia reštrukturalizácie konania, alebo či môže (alebo má) ďalšie zatiaľ nesplatené splátky prihlásiť len ako podmienené. Ak sa navyše zdôraznilo to, že na rozdiel od úpravy konkurzu (od účinkov vyhlásenia konkurzu) povolením reštrukturalizácie sa nesplatené pohľadávky

nestanú splatnými, potom v reštrukturalizačnom konaní to má pre tie plnenia, ktoré sa majú realizovať postupne v splátkach, alebo pri opakovaných plneniach len ten význam, že v zmysle účelu reštrukturalizačného konania treba posudzovať otázky, ktoré vyplývajú z právnych úkonov realizovaných pred začatím reštrukturalizačného konania. Relevantným je presne odlišovať vznik pohľadávky od splatnosti pohľadávky. Splaťnosť pohľadávky nemôže nastať vtedy, ak by pohľadávka nevznikla. Ak je právnym dôvodom pre plnenie v splátkach zmluva (v predmetnej veci úverová zmluva), vzniká veriteľovi právo na plnenie dohodnutých splátok dňom vzniku (účinnosti) zmluvy, ktorá toto právo na dielčie plnenie zakladá, nie až od splatnosti jednotlivých splátok. Pohľadávka úverového veriteľa na vrátenie úveru i zaplatenie príslušnej ceny úveru vznikla už samotným uzatvorením úverovej zmluvy.

Rozhodujúcim, teda aj v predmetnej veci, je to, či a v akom rozsahu vznikol žalobcovi vymáhateľný nárok vyplývajúci z úverovej zmluvy. Výklad aj ustanovenia § 120 ods. 1, 2 ZKR nemôže siahať tak ďaleko, aby sa dostal do rozporu so zmyslom vykladaného normatívneho textu (viď napr. aj IV. ÚS 604/2013-40). Preto treba zdôrazniť to, že zmyslom a účelom reštrukturalizácie je zabránenie individuálnemu uplatneniu, či výkonu práv jednotlivých veriteľov v prospech ich kolektívneho uspokojenia. Maximalizácia uspokojenia pohľadávok všetkých veriteľov pri spravodlivo usporiadanom vzťahu všetkých veriteľov s dlžníkom je determinantom určujúcim spoločný záujem veriteľov. Preto je súd povinný postupovať tak, aby dosiahol pre veriteľov čo najvyššiu mieru uspokojenia ich pohľadávok, čo vyplýva aj zo zásad konkurzu a reštrukturalizácie (§ 5 zákona).

Podľa § 155 ods. 1 ZKR, ustanovenia plánu sa zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku stavajú účinnými voči všetkým účastníkom plánu; ustanovenia plánu o novom úvere sú účinné voči každému.

Podľa § 155 ods. 2 ZKR, zverejnením uznesenia a potvrdením plánu v Obchodnom vestníku zaniká právo veriteľov, ktorí riadne a včas podľa tohto zákona neprihlásili svoje pohľadávky, vymáhať tieto pohľadávky voči dlžníkovi, ako aj riadne a včas neprihlásené zabezpečovacie práva vzťahujúce sa na majetok dlžníka; to platí rovnako aj pre podmienené pohľadávky, ktoré mali byť uplatnené prihláškou.

Aj citované ustanovenia treba mať na zreteli pri výklade ustanovení § 120 ods. 1, 2 ZKR, v tom v akom rozsahu a aké pohľadávky, ktoré vznikli do začatej reštrukturalizácie sa majú uplatňovať prihláškou.

Správne preto konštatoval prvostupňový súd, že právnym dôvodom pre plnenie v splátkach je zmluva, preto aj veriteľovi vzniká právo na plnenie dohodnutých splátok dňom vzniku účinnosti zmluvy, ktorá toto právo na plnenie zakladá, a nie až dňom splatnosti jednotlivých splátok.

Uvedený právny názor odkazujúci na výklad právnej normy, konkrétne ustanovenie § 120 ods. 1, 2, 3 ZKR, zodpovedá aj rozhodnutiam Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolacieho, 43Cob/253/2012 alebo 43Cob/207/2014 ale aj rozsudku Najvyššieho súdu ČR 31Cdo/4356/2008.“

18. Sťažovateľka napadla rozsudok krajského súdu dovolaním, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že dovolanie sťažovateľky odmietol. V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol:

„... Dovolateľ príпустnosť dovolania odôvodnil tým, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že správca pohľadávku prihlásení žalobcom do reštrukturalizačného konania poprel, lebo vychádzal z právneho názoru vysloveného súdom prvej inštancie a odvolacím súdom v skorších rozhodnutiach.

... Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal zo skutočností zistených súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie rozsudok riadne odôvodnil. Odvolací súd spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie v rozhodnutiach reagovali na všetky podstatné argumenty žalobcov a žalovaného. Odvolací súd sa podrobne vysporiadal s otázkou účinkov § 46 ZKR na reštrukturalizačné konanie a aj s právnym názorom vysloveným v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. apríla 2013, č. k. 1Obdo/7/2012-264, keď vyslovil, že v dôvodoch uvedeného rozhodnutia sa nerieši, či pri aplikácii ust. § 120 ods. 1 a 3 ZKR úverový veriteľ môže prihlásiť do konkurzného konania nároky proti úverovému dlžníkovi len na splátkach splatných do začatia reštrukturalizačného konania, alebo či môže ďalšie zatiaľ nesplatené splátky prihlásiť len ako podmienené. Za relevantné považoval presné odlišenie vzniku pohľadávky od splatnosti pohľadávky, že splatnosť pohľadávky nemôže nastať, ak pohľadávka nevznikla a ak je právnym dôvodom pre plnenie v splátkach zmluva,

vzniká veriteľovi právo na plnenie dohodnutých splátok dňom vzniku zmluvy, ktorá toto právo na dlhšie plnenie zakladá. Nie až od splatnosti jednotlivých splátok. Pohľadávka úverového veriteľa na vrátenie úveru i zaplatenie dlhu z úveru vznikla už samotným uzavretím úverovej zmluvy.

... Uvedené zdôvodnenie rozhodnutia odvolacím súdom považuje dovolací súd za dostatočné a vyčerpávajúce.

... Dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 329/04, podľa ktorého súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

... Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu netrpí vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f/ O. s. p.

... Dovolateľ ešte namieta miestnu nepríslušnosť Krajského súdu v Prešove, ktorý o odvolaní rozhodol, zastáva názor, že o odvolaní mal rozhodnúť Krajský súd v Košiciach. Za inú vadu v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. nemožno považovať miestnu nepríslušnosť súdu, pretože nedostatok miestnej príslušnosti je nedostatok odstrániteľný procesným postupom súdu. Dovolací súd poznamenáva, že spravidla súd skúma miestnu príslušnosť prv než začne konať o veci samej, neskôr pri prvom úkone, ktorý účastníkovi patrí. V prejednávanej veci o odvolaní účastníka Krajský súd v Prešove rozhodol už skôr. a to uznesením zo 7. mája 2015, č. k. 2CoKR/2/2015-182. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný v konaní nenamietal miestnu príslušnosť odvolacieho súdu v roku 2015. Dovolací súd preto jeho námietku v dovolaní vyhodnotil ako nedôvodnú.“

19. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva

odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

20. Z citovaných odôvodnení napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov je zrejmé, že sťažovateľka v sťažnosti iba opakuje a rozvádza námietky, ktoré už uplatnila v odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu, resp. v dovolaní podanom proti rozsudku krajského súdu. Zároveň je z citovaných odôvodnení všeobecných súdov zrejmé, že tieto sa námietkami sťažovateľky zaoberali a obsahujú podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd konštatuje, že tieto nemožno označiť za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Ústavný súd zdôrazňuje, že takto poňatá ústavná sťažnosť, keď sťažovateľka iba opakuje svoje tvrdenia o odklone od súdnej praxe a nedostatku miestnej príslušnosti, napriek tomu, že všeobecné súdy dali odpovede na jej námietky, stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie v systéme všeobecného súdnictva, ktorá mu však vzhľadom na čl. 124 ústavy neprináleží. Podľa uvedeného článku ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ústavnosti. Ústavný súd nie je ďalšou „odvolacou inštanciou“, a preto nie je jeho úlohou opätovne rozhodovať o námietkach, na ktoré dostala sťažovateľka odpoveď v konaní pred všeobecnými súdmi.

21. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu a najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

22. Ústavný súd preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

23. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. marca 2017